
Sofokles

Antigona

Dramsko delo grškega dramatika Sofokleta

Avtor in njegova dela

Avtor Antigone je eden največjih grških dramatikov: Sofokles. Rodil se je v Kolonu približno leta 495pr.n.š. Sofokles je živel v premožnejšem sloju družbe, saj je imel njegov oče tovarno orožja. Kot mladenič se je ukvarjal z glasbo in športom, kasneje pa je bil tudi politik, kar je gotovo vplivalo na njegova dela.

Sofokles je imel velik dar za pisanje dram, saj je, kolikor je znano, napisal preko stotrideset dramskih del, od tega se je v celoti ohranilo le sedem del. Med temi so bolj znana ta dramska dela: Antigona, Kralj Oidipus, Filoktet, Oidipus v Kolonu, ... Nekaj njegovih del je povezano z grško mitologijo. Še preden je dopolnil trideset let, je napisal tragedijo, s katero je premagal celo Ajshila. Ajshil je bil dramatik, s katerim si je Sofokles izmenjeval zamisli in delno posnemal tudi njegov način pisanja. Prav Sofokles je uvedel nekaj sprememb v tedanjem pojmovanju dramskega dela. Uvedel je še tretjega igralca, število zborov je povečal iz dvanajst do petnajst oseb. Sofokles je tudi sam rad nastopal v svojih dramah.

Antigona

Sofoklova Antigona je obogatila vse evropske literature in to ne samo s prevodi, marveč tudi z bolj ali manj samostojnimi obdelavami. Snov za tragedijo je vzeta iz mitične zgodovine Tebe.

Tebe je ustanovil Feničan Kadmos blizu votline, v kateri je prebival zmaj. Kadmos ga je ubil in posejal njegove zobe. Iz njih so zrastle Sparti. Med potomci le-teh so bili poleg drugih Amfion, Menoikeus, Labdakos in Teiresias. Amfion je baje sezidal mestno obzidje, Menoikus je bil oče Kreontu in Ikasti, Labdakos oče Laia, ta pa je imel sina Oidipa, vendar ga je takoj po rojstvu dal odnesti v goro, ker mu je bila prerokovana smrt od sinove roke. Otrok pa je ostal živ in je bil vzgojen v Korintu. Ponevedoma je ubil očeta in rešil Tebe pošastne sfinge, s tem da je razvozlal njeno uganko. V zahvalo so mu Tebanci izročili kraljevi prestol,

nato pa se je oženil z kraljico vdovo, svojo materjo Iokasto. Sad krvoskrunskega zakona so bili štirje otroci: brata *Eteokles* in *Polieike*, pa sestra *Antigona* in *Ismene*.

Eteokles in Polineike se spopadeta za kraljevi naslov. Eteokles zmaga in izžene Polineika, ki pa si poišče zaveznike in oblega rodno mesto. Zato se brata še enkrat bojujeta in med bojem oba umre. Ko je Oidipus odkril strahoto svoje preteklosti, si je iztaknil oči in odšel v pregnanstvo, oblast pa je dobil Iokastin brat Kreon.

Kreon je po dvoboju Eteoklesa in Polineikesa prepovedal pokopati Polineikesovo truplo. Ker je Antigoni več pomenila ljubezen do njenega brata, ga je naskrivaj pokopala. Ko je Kreon ugotovil, da je truplo pokopano (pokrito z prahom in zemljo), je ukazal truplo izkopati in ga opazovati, ker ga bo storilec zopet prišel zasuti. Stražarji so videli Antigono in jo pripeljali kralju Kreonu, ki pa je zaukazal, naj jo živo zazidajo.

Država, oblast in človek

Antigona zahteva pogreb njenega brata Polineikesa, kar pa je prepovedal Kreon. Antigona ga kljub prepovedi pokoplje zaradi njenega odnosa do lastnega brata, zaradi česar pa jo Kreon kaznuje.

Država postavlja svoje zakone, po katerih se moramo ravnati. Te zakone postavlja tisti, ki ima oblast - to je danes parlament, včasih pa je bil to kralj sam. Če kralju kaj ni bilo všeč je postavil nov zakon, ki so se ga morali držati vsi, drugače so bili kaznovani. Podobno je tudi danes, razen tega, da mora biti za uveljavitev novega zakona priložena utemeljena potreba po letem. Poleg tega morajo biti ugotovljene vse možne posledice, katere bi lahko sprožil nov zakon, izglasovati pa ga mora še večino politikov v državnem zboru.
